

מוזהב". בחור יפה ותמיר, המעולל דבי רים מדהימים ביותר בקור-רוח ובשיווי-נפש, כאילו אינם יותר מאשר ציחצוח שיניים בבוקר.

שני אלה לבושים חליפות שחורות, משקפיים שחורים על אפם וכובע שחור של ראשם. זוהי תלבושת-אחידה המלווה אותם לכל אורך הסרט, והם מזכירים יותר מכל את השמן והרזה לורל והארדי: בתאווה ההרס שלהם, וברצון הבלתי-נלאה לתקוע סיכות בכל בלון נפות מחשיבות עצמית שנקלע בדרכם — שוטרים ו-חברה טובים" ועד לניאורנאצים שאותם הם משליכים אל תוך הנהר. כל זאת, כמובן, בהדרגתו של לאנדיס, שאינו מגלה שום רצון להטיף לעולם אחר או למסור הצהרות רבות משמעות, אלא חוזר אל הצהרתי המוחלטת של הסרט האילם.

בר השינונית. אסור לזלזל בפסי קול האחים בלוז. ולו רק משום שהוא מתקשט בכוכבים-אורחים כמו צ'ארלס. ארתה פראנקלין, ג'יימס בראון, או קאב קאלאווי.

הסרט על כל שגינותיו לא יישכח במהרה. החל מפראנק עוז (אביה של מייס פיג'י מן החובבות), המרים בשאט-נפש אמצעי-מניעה משומש השייך לצידו האישי של האסיר המשתחרר ג'ולייט ג'ק (ג'ון בלושי), וכלה בפגיו הבאזוקה שיוורה קארי יפטר בשני האחים, הפגזים מחטיאים את המטרה אבל הורסים, ככדרך-אגב, כל חפץ אחר המצוי בדרכם.

סינמטקים

שבוע גרמני מעניין

בסוף החודש תינתן לקהל הסינמטקים הדוממות להתודע לעוד אחד מן היוצרים החשובים של הקולנוע הגרמני בשנים

האחים עם ארתה פראנקלין

רעידת אדמה

האחרונות. זאת במיגרת שבוע נוסף של הקולנוע הגרמני, מכיוון שבמאי זה משתמש בשפה קולנועית מובנת ופשוטה, גם כאשר המסר שלו מורכב, יתכן שבר קרוב נראה גם את סרטיו על מסכי הקולנוע המסחרי, כמו סרטיו ונדרס, פאסי בינדר והרצוג.

זהו ריינהרד האוף. בכל יתר הפעילים בקולנוע הגרמני הצעיר, גם האוף הוא בן לדור שאחרי המילחמה. כמו פאסי בינדר, למשל, הוא הגיע לקולנוע דרך התיאטרון, ואחרי-כך דרך הטלוויזיה, שבה ביים לא רק סרטי-עלילה אלא גם תוכניות בידור. שניים מן הסרטים שיוצגו בשבוע הגרמני בסינמטקים, מתיאס קנייסל ונת'י כים, הם אכן סרטים שנעשו לטלוויזיה.

האוף הוא שותף פעיל במאבק של בני דורו למען הגברת התמיכה של המימסד בקולנוע, מבלי שתהיה לתמיכה זו השפעה כלשהי על התוכן. האוף הוא שותף בחברה אחת עם פולקר שלנדורף (תוף הפח) ועם עוד כמה יוצרים בני דורם, דבר המסייע להם ליהנות מחופש מוחלט בתהליך היצירה.

יוצאי הדופן. הסרט שבו התגלה כי במאי חובב היה התקשחותו של פראנץ בלוס — שוטף חריף במיוחד על בתי-הכלא בגרמניה, אולם שמו החל ללכת

פואנה נפלאה

של רצח

שביל הזעם (מקסים, תל-אביב, ארצות-הברית) — עלילת הסרט מבוססת על סיפור אמיתי: צעיר שחטף קטינה, לפני כמה עשרות שנים, נדד עימה על פני מרחבי אמריקה התיכונה. השניים הותירו מאחוריהם שורה של מעשי רצח ואלימות מסמרי-שיער.

מבלי להשתמש בעובדות ההיסטוריות, שהיו מסבכות אותו בפרשות משיפטיות אינסופיות, נטל הבמאי טרנס (ימים ברקיע) מאלק את הסיפור הזה, והפך אותו לפואמה קולנועית אכזרית ומופלאה, שדרכה משתקף חלק גדול מן התרבות האמריקאית.

זהו סרט על הבאנאליות של הרשע, על הקלות שבה אדם יכול להפוך מסתם אזרח לרוצח, בלי שחזותו תש-תנה כהוא זה. שני גיבורי הסרט נראים בסופו, כמו בתחילתו, כשני צעירים תמימים המתייחסים לכל מה שקורה להם כאילו מדובר בהצגה שבה הם צופים.

זהו סרט על תרבות של כוח ועוצמה, של אינדיווידואליזם ונשק חם. שלא כמו בסיפורים קודמים, דומים, נוסח "בוני וקלייד", לא מדובר במורדים נגד המימסד, אלא במאמינים נלהבים בערכי המימסד.

ומעל לכל, זהו סרט שבו הטבע, הצבעים, המרחבים האינסופיים, החיות והציפורים, כל אלה נוטלים חלק

מרטין שין: צעיר תמים הופך לרוצח

פעיל בהשתקפות הלכני-הרוח של הדמויות הראשיות ובעיצובן.

זהו אחד הסרטים הבולטים ביותר שהופקו באמריקה בשנות ה-70. וגם אחרי שהוחזק שש שנים במגירות, לא איבד מאומה מחינוניותו. פגישה נוספת עם מאלק, הנעור כאן בנוכחותם המשכנעת מאוד של סטי ספאסק ומרטין שין, מוכיחה שהמדובר הוא באחד הבמאים המעניינים ביותר של התקופה.

אינטריגות

ופוליטיקה

המישחק האמיתי (צפון, תל-אביב, ישראל) — איש-מינהלה צעיר ומצליח, שעיף מן העולם של המיסחר והתעשייה שבו היה נתון, מחליט להתגייס למיפלגה ולהתמסר לעבודה בתפקיד ציבורי. הוא נקלע למאבק של כוח, שבו נלחמים שני מנהיגים על השליטה במיפלגה. הוא צריך לטפל בפרשה של פעיל מן הדרום שקופת שרצים תלויה לו מאחוריו. בה בשעה הוא עובר משבר בחיי הנישואין ומנהל רומן עם חברה לעבודה.

כזה הוא נושא סרטו הראשון של אבי כהן — סרט שאפשר להעלותו על נס כנסיון הקולנועי הראשון ביש-ראל להתמודד חזיתית עם המציאות הפוליטית. הכוונות ראויות, בלי ספק, לשבח, אבל התוצאה חושפת את הבעי-יות האופייניות לסרט ראשון, ואולי יומרני מדי, של במאי צעיר.

התסריט לוקה בחסר מכל הבחינות. מדובר בסרט פוליטי, אבל כל מה שניתן למצוא בו הן אינטריגות ולא פוליטיקה, אפילו לא למראית עין. הגיבור אמור להיות נמרץ, מוכשר, תכליתי ומבוקש — אבל הוא מצ-טייר בסרט כהססן, תמים בתחלה ונבוה בסוף, חסר כל חן אישי. קשה להבין מדוע נמצא מי שרוף אחרי. ובאשר לאינטריגות הפוליטיות, חבר-כנסת שראה את הסרט הפליט עם תום ההקרנה: "במציאות זה הרבה יותר גרוע".

בעייה חמורה יותר היא בעיית המישחק. ויסי פולק בתפקיד הראשי צריך לשאת את הסרט על כתפיו, אלא

דוד רם ומיכל בתי-אדם: רק קאריקטורה

שהוא אינו מתאים לכך, לא מבחינה פיסית ולא מבחי-נת ההתנהגות שהוא מגלם. הוא כבד מדי, מחוספס מדי, מופנם מדי ומסורבל מדי. דוד רם הוא פשוט קאריקטורה של כאריזמה פוליטית, ומיכל בתי-אדם, חרף כל כישוריה, אינה יכולה להמציא דמות מתוך חלל ריק. נוי-כחותה היא יותר בבחינת קישוט. גבי עמרני הוא היחיד שמצליח לעבור את המסך, אולי משום שדמותו היא הקרובה ביותר למציאות והוא עצמו המשוחרר ביותר — וגם המנוסה ביותר — שבצוות השחקנים.

הסרט מהווה לא רק ביקורת חריפה על צורת ההתנהגות של המימסד הגרמני, אלא גם ניתוח מרתק של התהליך שבו נאלץ אדם להיאבק בתנאים החיצוניים ובמיגבלות הפנימיות, כדי לבנות מחדש את אישיותו. כאילו החל לכתוב על דף חלק וריק, מישחקו של ברונו גאנץ בסרט זה הוא דוגמה נוספת לכישרון של מי שנחשב היום בצדק, אחד השחקנים המר-עולים ביותר של הקולנוע האירופי.

מבקרי השבוע הגרמני יוכלו גם להת-וודע לשני סרטים של הרצוג שלא הכירו עד כה: לב הזכוכית וגם גמדים החלו קטנים. הצמידות שבין הסרטים של שני במאים אלה — מחד הריאליזם של האוף, המקפיד מאד על האותנטיות של הרקע בסרטיו, ומאידך ההפלגות הפיזיות של הרצוג — תמחיש לצופה הישראלי את שני הקצוות שביניהם נע היום הקולנוע הגרמני הצעיר.

הישנה והאפורה, אל האב האלים ואל השיגרה העצובה. הנער בורח מן בית ובא עירה, אל הבמאי שהעניק לו ניצוצות של זוהר, ולו רק לזמן קצר. הבמאי מתלבט בשאלה כיצד לטפל בנער ובי-מאוויו, ואינו מצליח למצוא תשובה. סוף הסרט, שבו הנער מעלה בית-קולנוע באש, רומז על הפסימיות של האוף באשר ליכולת הקולנוע לפתור בעיות.

להתחיל מחדש. סכין בראש הוא הידוע שבין סרטיו. מעשה באדם שמת-עורר בבית-חולים אחרי שנפגע בראשו מיריה. הוא אינו זוכר דבר, ידידיו טועי-נים שהיה מדען מכובד שנפגע בראשו מאלימות מישטרית. המישטרה טוענת, לעומת זאת, כי הוא טרוריסט מסוכן. מבלי לדעת מה האמת, יוצא האיש לחפש את אישיותו. הוא זוכה להזדמנות שכר-לנו חולמים עליה, ההזדמנות להתחיל מחדש, אומר האוף.

לפניו אחרי שלישיית סרטיו האחרונה: פאולה פאולנדר, השחקן הראשי וסכין בראש. בשלושה אלה מטפל האוף בנושא שהוא כימעט הובה בקולנוע הגרמני הצ-עיר: יוצאי-הדופן שנידחים על-ידי החב-רה ונאלצים לפלס את דרכם בכוח.

פאולה פאולנדר הוא סיפור של מישפתת איכרים שבו מתמקדת תשומת-הלב בנער בן 15, שאביו מתעלל בו ומנצל אותו. המזור היחיד שלו — פגישות חטופות עם נערה מבוגרת ממנו בשנתים — נגזל כאשר הנערה נוסעת העירה כדי להג-שים את חלומה ולהיות זבנית בבוסטיק. בסופו של דבר גם פאולה עוזב את הבית ומחפש לעצמו עולם חדש.

השחקן הראשי הוא המשך טבעי לסרט הקודם. מדובר בו בנער שהופיע בתפקיד ראשי בסרט, אולם כשהסתיימה ההסרטה הוא נאלץ לשוב הביתה, אל המציאות